

УДК:636.085:631.5:633.2

СУМІСНЕ ВИРОЩУВАННЯ БУРКУНУ БІЛОГО З ОДНОРІЧНИМИ ЗЛАКОВИМИ КУЛЬТУРАМИ

Демидає Г.І., М.В. Захлебаєв

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Нині, в умовах Лісостепу простежується тенденція до зниження продуктивності традиційних кормових культур. Звідси виникає потреба у створенні нових моделей із залученням культур інших екотипів, зокрема степових, які в різних поєднаннях видової різноманітності спроможні формувати високопродуктивні та адаптовані до умов довкілля кормові агрофітоценози на широкому спектрі ґрунтових відмін та за дефіцитної кількості вологи.

Одним із шляхів збільшення виробництва і поліпшення якості кормів є вирощування бобових та злакових культур сумісно. При цьому необхідний правильний підбір трав, який забезпечував би не тільки високу врожайність, а й кормову цінність, оптимальне цукрово-протеїнове співвідношення кінцевої рослинницької продукції. Такі злакові культури, як просо, сорго, суданська трава, могар, чумиза, кукурудза, пажитниця однорічна здатні значно поліпшити ситуацію з отриманням кормів у цій зоні. Серед бобових культур можна виділити буркун білий, який виявляє високу продуктивність як у чистих, так і в сумісних посівах.

У науковій літературі даних щодо характеристики сумісних ценозів буркуну білого з кормовими однорічними злаковими культурами майже немає, а у свою чергу це стримує одержання високопоживного, збалансованого корму для галузі тваринництва. Тому метою проведення досліджень стало визначення найпродуктивніших сумішок. Також вивчався вплив норм висіву буркуну білого, удобрення на продуктивність та якість рослинницької продукції.

Дослідження виконувалися протягом 2015-2016 рр. у науковій лабораторії кафедри кормовиробництва, меліорації і метеорології на базі ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція».

Схема досліду включала три фактори: фактор А – травосумішки: буркун білий (контроль), буркун білий + кукурудза, буркун білий + просо, буркун білий + суданська трава, буркун білий + сорго; фактор В – норма висіву буркуну білого: 16, 18, 20 та 22 кг/га; фактор С – удобрення: без добрив (контроль), $N_{45}P_{45}K_{45}$, $N_{60}P_{60}K_{60}$ та $N_{60}P_{90}K_{90}$.

Встановлено, що серед досліджуваних агрофітоценозів буркуну білого з однорічними злаковими культурами залежно від норм висіву бобової культури та удобрення найвищі показниками продуктивності та якості кінцевої продукції було отримано за норми висіву 16 кг/га та мінерального удобрення $N_{60}P_{90}K_{90}$. Найприйнятнішими компонентами за продуктивністю були сумішки з кукурудзою та суданською травою. За ботанічним складом найбільш наближеним до оптимального (50/50 %) співвідношення бобового та злакового компонентів виявилася сумішка буркуну білого з суданською травою на рівні 63,1/36,9 %.